

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

ความสัมพันธ์พื้นฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

(100-104 Human Relations and Personality Development)

Version :1:2553

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://itschool.siam.edu>

บุคลิกภาพ : ความหมายทั่วไป

- ❑ Hilgard
- ❑ Gordon W. Allport
- ❑ ผศ. จุฑา บุรีภักดิ์
- ❑ รศ. ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ

ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพ

- บุคคลแต่ละคนย่อมมีลักษณะรูปร่างเป็นไปตามพันธุกรรมและเมื่อเติบโตขึ้นมาก็ได้พบปะเรียนรู้กับบุคคลอื่นในสังคม ทำให้เกิดเป็นผลรวมของบุคลิกภาพในบุคคลนั้น
- เป็นลักษณะพฤติกรรมส่วนรวมของบุคคลมิใช่พฤติกรรมเฉพาะอย่าง
- บุคลิกภาพจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการมองเห็นของบุคคลอื่น
- บุคลิกภาพเกิดจากการที่บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้

พัฒนาศักยภาพการบริหารงาน (เสริมอัจฉริยะ) 6Qs

- IQ มาจากคำว่า Intelligence Quotient
- EQ มาจากคำว่า Emotional Quotient
- AQ มาจากคำว่า Adversity Quotient
- MQ มาจากคำว่า Moral Quotient
- HQ มาจากคำว่า Health Quotient
- SQ มาจากคำว่า Spiritual Quotient

ทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 ประการ

- ทฤษฎีบุคลิกภาพตามประเภท (Type Approach)
- ทฤษฎีบุคลิกภาพตามลักษณะ (Trait Approach)
- ทฤษฎีบุคลิกภาพตามทัศนะนักจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Approach)
- ทฤษฎีบุคลิกภาพตามทัศนะนักมนุษยวิทยา (Humanistic Approach)
- ทฤษฎีบุคลิกภาพตามหลักการการเรียนรู้ (Learning Approach)

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามประเภท (Type Approach)

□ Sheldon (1994)

- ประเภทพอมสูง
- ประเภทรูปร่างแบบนักกีฬา
- ประเภทอ้วน เตี้ย

□ Carl Jung (1961)

- ประเภทเก็บตัว (Introvert)
- ประเภทแสดงตัว (Extrovert)
- ประเภทกลาง ๆ (Ambivert)

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามลักษณะ (Trait Approach)

□ **Reymond Catell** : บุคคลจะมีลักษณะต่าง ๆ กันตามลักษณะ
เข้มข้นมากถึงน้อย เช่น

- คนใจหนักแน่น VS อ่อนไหว
- คนชอบใช้อำนาจ VS โนอ่อนผ่อนตาม
- คนอารมณ์มั่นคง VS ยอมโอนอ่อนผ่อนตาม
- คนผ่อนคลายเป็น VS เครียด

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามทัศนะนักจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Approach)

□ Sigmund Freud : บุคลิกภาพของบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

คือ

- Id
- Ego
- Superego

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามทัศนะนักมนุษยวิทยา (Humanistic Approach)

- Carl R. Rogers : เน้นการกระทำและการปรับตัวของบุคคลต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับการพิจารณาตนเองและพิจารณาสิ่งแวดล้อมตามประสบการณ์และการรับรู้ของแต่ละบุคคล
- แกนสำคัญของบุคลิกภาพ คือ ความคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง (self concept) สนใจพัฒนาการความรู้สึกรู้จักคิดต่อตนเอง
- มุ่งประสงค์ให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ดี มองโลกแง่ดี ให้มีความสุขซึ่งกันและกัน ไม่ใส่ร้ายกัน ไม่ให้มีความวิตกกังวลกัน ไม่คิดข่มขู่คนอื่น ไม่เหยียดหยามคนอื่น ไม่มองตนเองให้สูงเกินไป

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามหลักการการเรียนรู้

(Learning Approach)

- ❑ พฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้นบุคลิกภาพเกิดจากการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป เช่น การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม การวางเงื่อนไข การสังเกต การเรียนรู้ทางสังคม การเรียนแบบพฤติกรรมจากพ่อแม่/บุคคลอื่น
- ❑ การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมจนเกิดเป็นบุคลิกภาพของบุคคลนั้น อาจจะไม่ใช่พฤติกรรมที่สม่ำเสมอ
- ❑ B.F.Skinner(1938)พฤติกรรมใด ๆ ก็ตามถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก
- ❑ Albert Bandura ได้อธิบายการเรียนรู้ทางสังคม การสังเกต การเรียนรู้ โดยการเลียนแบบหรือสังเกตพฤติกรรมผู้อื่น

กิจกรรม : กรู๊ปเล็อบอบอกลักษณะนิสัย

จุดประสงค์ : เพื่อให้สมาชิกได้รู้จักคุณลักษณะพิเศษของตนเอง

วัสดุอุปกรณ์ : แผ่นใส “กรู๊ปเล็อบอบอกลักษณะนิสัย”

กระบวนการ

1. วิทยากรกล่าวนำขอทำความรู้จักสมาชิกทั้งหมดในภาพรวมว่ามีคุณลักษณะพิเศษอย่างไร
2. วิทยากรถาม น.ศ.ว่าใครกรู๊ปเล็อบใดบ้าง พร้อมแจกกระดาษให้ น.ศ. เขียนชื่อสกุล
3. วิทยากรนับจำนวนความถี่ ใส่ตัวเลขกำกับ แต่ละกรู๊ปเล็อบ
4. อธิบายลักษณะพิเศษของบุคคลในแต่ละกรู๊ปเล็อบนั้น เสริมแง่คิดในตอนท้ายเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน

บรรณานุกรมการอ้างอิง

- สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว, มนุษยสัมพันธ์, พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุงแก้ไข, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2544.
- เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพการโรงแรมและภัตตาคารหน่วยที่ 8-15 พิมพ์ครั้งที่ 3, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๒.
- เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนะ ชีวิต คิดอย่างอิสระกับ 6Qs จาก <http://mrthaijob.com/forums/index.php?topic=2574.0> สืบค้นเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน 2553
- เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนะชีวิต คิดอย่างอิสระกับ 6Qs (Twenty-Four Seven) จาก <http://hilight.kapook.com/view/34711> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2553
- เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง คิดบวก ชีวิตบวก แนวคิด จากท่าน ว. วชิรเมธี สืบค้นจาก <http://www.thaihealth.or.th/node/12282> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2553

คำถามประจำบทเรียน (เขียนด้วยลายมือเท่านั้น)

- จงอธิบายความหมายของบุคลิกภาพ พร้อมยกตัวอย่างความสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพในชีวิตประจำวันประกอบพอสังเขป
- จงอธิบายลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพอย่างน้อย 2 ประการ พร้อมยกตัวอย่างบุคคลและพฤติกรรมของบุคคลนั้นประกอบพอสังเขป
- จงอธิบายความหมายของการพัฒนาศักยภาพการบริหารงานและความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของตัวนักศึกษาเอง
- ในความคิดเห็นของนักศึกษา นักศึกษาคิดว่าการพัฒนาศักยภาพการบริหารงานข้อใดมีความสำคัญที่สุด เนื่องจากเหตุผลใด และหากนักศึกษาอยากจะพัฒนาศักยภาพการบริหารงานในข้อนั้น ๆ ควรต้องเริ่มต้นอย่างไร
- จงอธิบายทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพมา 1 ทฤษฎี พร้อมวิธีการปรับประยุกต์ในการพัฒนาบุคลิกภาพต่อนักศึกษาเองในการดำรงชีวิตประจำวัน

